

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av statstjänstemannalagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att statstjänstemannalagen ändras. Det föreslås att till lagen fogas en bestämmelse enligt vilket personer som föreslås bli utnämnda till de högsta tjänsterna inom statsförvaltningen är skyldiga att före utnämningen redovisa sådana bindningar som kan påverka deras förutsättningar att sköta sina tjänsteåligganden. Redovisningsplikten skall omfatta bisysslor, förtroendeuppdrag, näringsverksamhet, ägande i företag samt annan betydande förmögenhet. Redovisningsplikten skall också gälla personer som föreslås bli utnämnda att sköta uppgifter som motsvarar ovan nämnda tjänster i tjänsteförhållanden för viss tid. Enligt den föreslagna bestämmelsen skall redovisningsplikten också gälla ändringar i de meddelade uppgifterna samt situationer där myndigheten särskilt begär en redogörelse om dem av tjänstemannen.

Det föreslås också att till lagen fogas en bestämmelse med stöd av vilken myndigheten kan be en person som har sökt eller anmält sig till en tjänst att lämna en utredning

om sitt hälsotillstånd. Utredningsmöjligheten gäller även personer som föreslås bli utnämnda till ett tjänsteförhållande för viss tid.

Det föreslås att bestämmelsen gällande tjänstemännens avgångsålder ändras så att myndigheten kan besluta att andra tjänstemän än domare får kvarstå högst två år i samma tjänst eller uppgift efter avgångsåldern.

Dessutom föreslås att lagens bestämmelser om ändringssökande ändras på grund av att förvaltningsprocesslagen trätt i kraft.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst. I lagens ikraftträdelsebestämmelse sägs att de tjänstemän som utnämnts till de högre tjänsterna inom statsförvaltningen eller motsvarande tjänsteförhållanden för viss tid före lagen trätt i kraft skall redovisa sina bindningar inom sex månader efter ikraftträdandet.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Skyldigheten att redovisa bindningar

Lagstiftning

Tjänstemäns rätt att inneha bisysslor begränsas i 18 § statstjänstemannalagen (750/1994). Enligt bestämmelsen får en tjänsteman inte ta emot eller inneha en bisyssla som gör att han blir jävig i sina uppgifter. Bisysslan får inte heller äventyra förtroendet för opartiskheten i skötseln av upp-

gifterna och den får inte heller annars inverka menligt på skötseln av uppgifterna eller utgöra sådan konkurrerande verksamhet som uppenbart skadar arbetsgivaren. Bisysslor är sådant avlönat arbete eller avlönat uppdrag som tjänstemannen har rätt att avsäga sig samt yrke, näring och rörelse. En tjänsteman skall begära tillstånd av myndigheten att utöva bisyssla i sådana fall där arbetstid används för bisysslan. I övriga fall skall anmälan om bisysslan göras till myndigheten.

Bisysslotillstånd beviljas ministerietjänstemän samt chefer för ämbetsverk som lyder

direkt under ett ministerium av ifrågavarande ministerium. Andra tjänstemän vid ämbetsverk som lyder under ett ministerium beviljas enligt 18 § statstjänstemannaförordningen (971/1994) bisysslotillstånd av ifrågavarande ämbetsverk. Bestämmelser som avviker från statstjänstemannaförordningen kan utfärdas i fråga om den myndighet som beviljar bisysslotillstånd.

I den gällande lagen ingår, med undantag av bestämmelserna om skyldighet att anmäla bisysslor, inga bestämmelser om tjänstemäns skyldighet att redovisa ekonomiska eller andra bindningar.

Bestämmelser om jäv för tjänstemän ingår i 10 § lagen om förvaltningsförfarande (598/1992). Enligt 10 § 1 mom. 5 punkten är en tjänsteman jävig om han är medlem av styrelsen eller ett därmed jämförbart organ eller är verkställande direktör eller intar motsvarande ställning i ett samfund, en stiftelse eller en offentligrättslig anstalt som är part eller för vilken avgörandet i ärendet kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada. Enligt 1 mom. 6 punkten i nämnda paragraf är en tjänsteman jävig om tilltron till hans opartiskhet av annat särskilt skäl äventyras. Enligt motiveringen i regeringens proposition med förslag till lag om förvaltningsförfarande och till vissa till den anslutna lagar (RP 88/1981 rd) skall sistnämnda särskilda skäl i allmänhet kunna uppfattas också av en utomstående, och den inverkan det har som en omständighet, vilken äventyrar opartiskheten, borde vara av ungefär samma grad som i fråga om de särskilt angivna jävsgrunderna.

Enligt 11 § lagen om förvaltningsförfarande får den som är jävig inte handlägga ett ärende eller vara närvarande vid dess handläggning, utom då jävet på grund av ärendets natur inte kan inverka på avgörandet eller då handläggningen inte kan uppskjutas.

I Finland är endast ministrarna skyldiga att redovisa externa bindningar. En ändring av regeringsformen som gäller redovisningsplikten trädde i kraft den 1 april 1995 (270/1995). I regeringsformens nya 36 § c 1 mom. bestäms om förbud för medlemmarna av statsrådet att under sin tid som minister sköta offentlig tjänst eller sådant annat uppdrag som kan inverka menligt på skötseln av uppgifterna som minister eller äventyra förtroendet för hans verksamhet som medlem av statsrådet.

I 2 mom. i samma paragraf bestäms om

statsrådsmedlemmarnas skyldighet att utan dröjsmål sedan de blivit utnämnda lämna en för riksdagen avsedd redogörelse för sin näringsverksamhet, sitt ägande i företag och annan betydande förmögenhet samt sådana uppdrag och andra bindningar som inte hör till ministrarnas tjänsteåligganden och som kan vara av betydelse vid bedömningen av hans verksamhet som medlem av statsrådet.

Målet för den skyldighet att redovisa bindningar som bestäms för ministrarna var enligt regeringens proposition med förslag till lag om ändring av Regeringsformen för Finland och lag om ändring av riksdagsordningen (RP 284/1994 rd) att stöda medborgarnas förtroende för det politiska systemet. Utöver ministrarnas politiska och juridiska ansvar ansågs det befogat att finna medel som redan på förhand effektivt kan förhindra uppkomsten av en sådan situation där förtroendet för att statsrådsmedlemmarnas verksamhet är korrekt äventyras. Målet var sålunda att minska behovet av att i efterhand befatta sig med lagligheten i ministrarnas verksamhet genom åtal för tjänstefel.

Ministrarna skall utan dröjsmål sedan de blivit utnämnda lämna en redogörelse för sina bindningar. De bindningar som ministrarna redovisar blir offentliga. Riksdagen underrättas om dem genom statsrådets skriftelse.

Skyldigheten att redovisa bindningar i andra OECD-länder

Den arbetsgrupp som finansministeriet tillsatte den 16 juni 1995 för att revidera de grunder och metoder enligt vilka de högsta tjänstemännen väljs utredde också OECD-ländernas praxis när det gäller tjänstemännens skyldighet att redovisa bindningar. Utredningen visade att de högsta tjänstemännen har författningsgrundad skyldighet att redovisa sina bindningar i Island, Belgien, Irland, Portugal, Turkiet, Australien, Förenta staterna och Mexiko och i begränsad omfattning i Frankrike. Redovisningsplikt föreligger inte i Norge, Österrike, Nederländerna, Japan och Nya Zeeland.

Uppgifterna om bindningar skall med undantag för i Island ges skriftligt. Med undantag för i Förenta staterna är uppgifterna konfidentiella, alltså inte offentliga. I några länder, t.ex. Irland och Förenta staterna, skall uppgifter också lämnas om makens och barnens bindningar. I vissa länder, t.ex. Bel-

gien, Frankrike, Mexiko och Portugal, skall uppgifterna lämnas till en särskild nämnd eller ett motsvarande organ. I Island lämnas uppgifterna till den myndighet eller högre tjänsteman under vilken den person som lämnar uppgifterna lyder. I Australien och Irland lämnas uppgifterna till den behörige ministern eller ämbetsverkets chef.

Bedömning av nuläget

Problemet med tjänstemännens externa bindningar fick offentlighet 1995 i och med det fall som gällde jävighet för statens säkerhetsfonds direktör. Justitiekanslern i statsrådet tog upp saken till behandling på grundval av de frågor som ställts i offentligheten. En fråga gällde den pension som säkerhetsfondens direktörs förre arbetsgivare, Kansallis-Osake-Pankki, hade beviljat 1991 och som direktören hade rätt till dess han vid uppnådd pensionsålder skulle börja få pension från bankens pensionsstiftelse. Säkerhetsfondens direktör utnämndes till sin tjänst den 22 april 1993.

Justitiekanslern konstaterade i sitt beslut av den 28 april 1995 (Dnr 3/51/95) att den pension som direktören för statens säkerhetsfond åtnjuter är en sådan betydande ekonomisk bindning som gör att tilltron till hans opartiskhet som en tjänsteman som står ovanför hela bankfältet äventyras på det sätt som avses i 10 § 1 mom. 6 punkten lagen om förvaltningsförfarande, som utgör något av en generalklausul i fråga om jävgrunderna. Det fanns ingen utredning om att de statsrådsmedlemmar som fattat beslut om saken eller den föredragande ministern eller föredraganden skulle ha känt till pensionen när utnämningsärendet behandlades.

Justitiekanslern föreslog i samband med ovan nämnda beslut att finansministeriet skulle överväga om systemet för besättning av de ledande tjänsterna borde utvecklas så att de personer som anmält sig till tjänsterna före utnämningen skall lämna en sådan redogörelse som enligt 36 c § regeringsformen fordras av ministrarna eller att en sådan redogörelse skall begäras av dem. Finansministeriet tillsatte den 16 juni 1995 en arbetsgrupp med uppgift att utarbeta ett förslag om revidering av de grunder och metoder enligt vilka de högsta tjänstemännen väljs. I arbetsgruppens uppdrag ingick att bereda ett förslag utgående från justitiekanslerns framställning.

Avsaknaden av lagstiftning om redovisning av tjänstemännens bindningar har i praktiken kunnat föranleda problem när det i offentligheten har kommit ut uppgifter om en hög tjänstemans bindningar som den utnämmande myndigheten inte har känt till. Redovisningsplikten är ett sätt att redan på förhand säkerställa att myndigheten känner till sådana omständigheter som kan inverka på bedömningen av tjänstemannens förutsättningar att sköta sina uppgifter.

1.2. Utredning om hälsotillståndet

Med stöd av den nuvarande lagstiftningen kan utredning om arbetsförmågan inte krävas av personer som söker statliga tjänster.

Statsförvaltningen utgör i detta avseende ett undantag inom den offentliga sektorn. På det ansökningsförfarande som gäller kommunala tjänster tillämpas bestämmelserna i den kommunala tjänstestadgan. Enligt den modellstadga som kommunala arbetsmarknadsverket godkände den 15 maj 1995 får till en tjänst antas en person, som vad beträffar hälsan har konstaterats vara lämplig för tjänsten på basis av läkarintyg. Ifall något läkarintyg inte finns att tillgå då tjänsten besätts, skall valet förrättas villkorligt och frågan om fastställandet av valet avgöras först efter det att läkarintyget företetts. Enligt modelltjänstestadgan krävs läkarintyg dock inte, om personen redan är anställd hos kommunen och redan tidigare företett läkarintyg eller om tjänsten besätts för en tid av högst sex månader. Även i dessa situationer kan intyg krävas, om myndigheten anser det nödvändigt.

En tjänsteinnehavare eller en person som ansökt om en tjänst i kyrkan, i en församling eller i en kyrklig samfällighet kan enligt 6 kap. 4 § kyrkolagen (1054/1993) förordnas att undergå kontroll eller undersökning av sitt hälsotillstånd, om detta är nödvändigt för klarläggande av hans förutsättningar att sköta tjänsten.

Enligt 19 § statstjänstemannalagen är en tjänsteman skyldig att på begäran av myndigheten lämna denna upplysningar om sina förutsättningar att sköta tjänsten med hänsyn till hälsan. En tjänsteman kan också åläggas att genomgå kontroll eller undersökning av hälsotillståndet, om detta är nödvändigt för bedömningen av hans förutsättningar att sköta sina uppgifter. De direkta kostnaderna för kontroller och undersökningar som bestämts

av myndigheten betalas av statsmedel. Denna bestämmelse gäller inte ansöknings- och utnämningssituationer och med stöd av det kan man inte kräva att den som söker en tjänst skall förete läkarintyg.

1.3. Avgångsålder

I regeringens proposition med förslag till statstjänstemannalag och lag om ändring av statens tjänstekollektivavtal (RP 291/1993 rd) föreslogs att den allmänna avgångsåldern skulle vara 67 år, liksom i den då gällande lagen. I regeringens proposition föreslogs dock att möjligheten att kvarstå i tjänsten efter uppnådd avgångsålder skulle slopas. Motiveringen till detta var den att 67 år är en så hög ålder att det inte finns anledning att kvarstå i tjänsten efter denna ålder.

Riksdagens förvaltningsutskott föreslog att den allmänna avgångsåldern för statstjänstemän skulle sänkas från 67 år, som föreslogs i regeringens proposition, till 65 år. Utskottet ansåg att i dagens samhälle är i synnerhet de uppgifter som ansluter sig till utövandet av offentlig makt så krävande och ansvarsfulla att även 65 år kan anses vara en mycket hög allmän avgångsålder. Riksdagen ändrade den allmänna avgångsåldern i regeringens proposition till 65 år från och med den 1 januari 1996.

1.4. Bestämmelser om ändringssökande

Enligt vissa bestämmelser i den gällande statstjänstemannalagens 14 kap., som gäller ändringssökande, får ändring i myndighetens eller tjänstemannanämndens beslut sökas så som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/1950). Denna lag upphävs genom förvaltningsprocesslagen (586/1996), som träder i kraft den 1 december 1996.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

2.1. Skyldigheten att redovisa bindningar

Propositionens syfte är att öka öppenheten inom statsförvaltningen samt att stärka medborgarnas förtroende för en oberoende och opartisk förvaltning.

Det viktigaste målet för propositionen, som också stöds av den internationella jämförelsen, är att garantera att den högsta

tjänstemannakåren står på en hög etisk nivå. Skyldigheten att redovisa bindningar är endast ett sätt att nå detta mål. Den kompletteras av de åtgärder i anslutning till utvecklandet av valet av de högsta tjänstemännen som just nu bereds vid finansministeriet och där även betydelsen av god tjänstemannaetik betonas.

Målet är också att hindra att det uppkommer situationer då man först i efterskott blir tvungen att bedöma hur en tjänstemans bindningar inverkar på hans förutsättningar att sköta sina tjänsteåligganden.

Skyldighet att redovisa bindningar föreslås för sådana personer som föreslås bli utnämnda till de tjänster som nämns i 26 § statstjänstemannalagen. Dessa är tjänsterna som justitiekansler i statsrådet och justitiekanslersadjoint, kommandör för försvarsmakten, kanslichef, statssekreterare, understatssekreterare och avdelningschef vid ministerierna samt de tjänster som chef för ett ämbetsverk beträffande vilka inrättandet, indragningen och en ändring av tjänstebe-nämningen förutsätter riksdagens godkännande i statsbudgeten.

Enligt förslaget skall i första hand de bindningar redovisas som anges i 36 c § regeringsformen, dvs. samma bindningar som för ministrarna. Redovisningsplikten gäller emellertid endast sådana bindningar som kan inverka på förutsättningarna för den person som föreslås bli utnämnd att sköta sina framtida tjänsteåligganden. Detta förslag till begränsning jämfört med ministrarna beror på att tjänstemännens uppgifter oftast består av uppgifter som hör till respektive ministerium eller förvaltningsområde, medan ministrarnas uppgifter åter täcker en vidare sektor, dvs. alla ärenden som föreläggs statsrådet.

Förslaget avviker också från ministrarnas redovisningsplikt i fråga om redovisningstidpunkten samt offentligheten för uppgifter som gäller den ekonomiska ställningen. Det föreslås inte heller att några andra bindningar än de som nämns i paragrafen skall omfattas av redovisningsplikten.

Det föreslås att de högsta tjänstemännens redovisningsplikt skall uppfyllas redan före utnämningen så att endast den person som föreslås bli utnämnd skall vara skyldig att redovisa sina bindningar. Detta är det bästa sättet hindra situationer som äventyrar opartiskheten redan innan tjänsteförhållandet inleds. Fördelen med redovisningsplikt före ett

utnämningsbeslutet är att den som anmält sig till en tjänst redan innan han slutgiltigt förbinder sig att ta emot tjänsten vet vilka bindningar som är av betydelse för tjänsten och vad han eventuellt måste avstå från för att han skall kunna bli utnämnd. Därigenom klarläggs redan innan tjänsteförhållandet inleds att det finns förutsättningar för skötsel av tjänsten.

Både för den som anmält sig till en tjänst och för myndigheten - och för hela statsförvaltningen - är det viktigt att redovisningsplikten uppfylls redan före utnämningen. I annat fall skulle en person kunna bli utnämnd till en tjänst och på grund därav säga upp sig från ett tidigare uppdrag och sedan kunna bli uppsagd efter att han redovisat sina bindningar sedan tjänsteförhållandet inletts. En sådan situation kunde ha oskäliga följder, som kan undvikas genom redovisningsplikt före utnämningen. Även med tanke på statsförvaltningens funktionsduglighet är det motiverat med redovisningsplikt före en utnämning.

Uppgifter om tjänstemännens ekonomiska ställning skall enligt förslaget hemlighållas. Motiveringen för detta är att med beaktande av olikheterna i de bestämmelser som gäller tjänstemännens och ministrarnas ställning och ansvar kan målen för den föreslagna bestämmelsen nås redan genom att myndigheten i fråga känner till tjänstemännens bindningar. Även den internationella jämförelsen talar för att uppgifterna om den ekonomiska ställningen skall hemlighållas.

Dessutom har man beaktat den ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och det fria flödet av sådana uppgifter (95/46/EG) som utvidgar datasekretessens område från enskilda fysiska personer till alla fysiska personer. Direktivet skall genomföras i Finland före utgången av oktober 1998. Utvecklingstendensen är att integritetsskyddet betonas mera än tidigare, vilket ger även tjänstemännen större integritetsskydd än tidigare.

2.2. Utredning om hälsotillståndet

Målet är att det till varje statlig tjänst skall utnämnas en så kompetent och skicklig person som möjligt med tillämpning av de utnämningsgrunder som bestäms i 86 § regeringsformen. Vid valet beaktas således kan-

didaternas skicklighet, förmåga och beprövade medborgerliga dygd, och utgående från dessa jämför man sökandenas meriter med varandra. Att hälsotillståndet vid behov och i enlighet med myndighetens prövning utreds före utnämningen är ägnat att hindra situationer där man kanske mycket snabbt efter utnämningen blir tvungen att bedöma effekterna av personens hälsotillstånd på hans förutsättningar att sköta sina tjänsteåligganden.

2.3. Avgångsålder

Den gällande lagens ovillkorliga avgångsålder 65 år kan i vissa fall vara problematisk, eftersom myndigheten inte kan bevilja en tjänsteman rätt att kvarstå i sin tjänst efter avgångsåldern, trots att det skulle finnas grundad anledning därtill med tanke på skötseln av uppgifterna. Av denna anledning föreslås att bestämmelsen ändras så att det blir möjligt att förlänga ett anställningsförhållande, om det finns grundad anledning.

3. Propositionens verkningar

Propositionen har inga verkningar på varken statsfinanserna, organisationen eller personalen.

4. Beredningen av propositionen

4.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. I fråga om redovisningen av bindningar och utredningen om hälsotillståndet baserar sig propositionen på promemoriorna från den arbetsgrupp som finansministeriet tillsatte den 16 juni 1995 för att revidera de grunder och metoder enligt vilka de högsta tjänstemännen väljs. Av dessa överlämnades Korkeimpien virkamiesten sidonnaisuksien ilmoittamisvelvollisuus (de högsta tjänstemännens skyldighet att redovisa bindningar (1995:29) den 30 november 1995 och Korkeimpien virkamiesten valinnan kehittäminen (utvecklande av valet av de högsta tjänstemännen) (1996:13) den 1 oktober 1996 till finansministeriet.

Förhandlingar om propositionen har förts med de centralorganisationer som representerar de statsanställda i enlighet med lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och

inrättningar (651/1988) och de avtal som ansluter sig till den.

4.2. Utlåtanden

Utlåtande om arbetsgruppens förslag gällande skyldigheten att redovisa bindningar har avgetts av alla ministerier, statsrådets kansli, justitiekanslern i statsrådet och dataombudsmannen. Ett sammandrag av utlåtandena har utarbetats vid finansministeriet.

Utlåtande om promemorian gällande utvecklande av valet av de högsta tjänstemännen har avgivits av ovan nämnda instanser med undantag för justitiekanslern och dessutom av jämställdhetsombudsmannen.

I alla utlåtanden har man förhållit sig positivt till att de högsta tjänstemännen blir skyldiga att redovisa sina bindningar samt till den bestämmelse som möjliggör utredningar om hälsotillståndet.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

8 a §. I 1 mom. bestäms att en person som föreslås bli utnämnd till en tjänst som nämns i 26 § statstjänstemannalagen är skyldig att före utnämningen redovisa sina ekonomiska bindningar och andra bindningar av betydelse för tjänsteåliggandena för den behöriga myndigheten. Bindningar som skall redovisas är de bisysslor enligt 18 §, andra förtroendeuppdrag, näringsverksamhet, ägande i företag samt annan betydande förmögenhet som kan påverka personens förutsättningar att sköta de uppgifter som hör till den tjänst som skall besättas.

De tjänster som nämns i 26 § statstjänstemannalagen är tjänsterna som justitiekansler i statsrådet och justitiekanslersadjoint, kommandör för försvarsmakten, kanslichef, statssekreterare, understatssekreterare och avdelningschef vid ministerierna samt de tjänster som chef för ett ämbetsverk som skall specificeras i statsbudgeten.

De tjänstemän som utnämns till dessa tjänster kan, utöver vad som i 25 § 2 mom. statstjänstemannalagen bestäms om uppsägningsgrunder, sägas upp då skäl därtill föreligger. Denna uppsägningsgrund, som är bredare än för andra tjänstemän, motiverades med att de högsta tjänstemännens innehar befattningar där det faktum att de inte längre åtnjuter särskilt förtroende eller att de uppställda målen av orsaker som beror på dem inte uppnås, bör berättiga till att anställningsförhållandet avslutas, även det inte finns grunder enligt 25 § därtill.

En bindning som kommer fram under anställningstiden och som äventyrar tjänstemannens opartiskhet kan vara en sådan uppsägningsgrund som avses i 26 § statstjänste-

mannalagen. Uppsägningen av tjänstemannen baserar sig då på att förtroendet för hans opartiskhet i skötseln av tjänsteåliggandena har äventyrats eller gått förlorad. För att innehåll i statstjänstemannalagen skall stå i harmoni med konsekvenserna av redovisningsplikten är det ändamålsenligt att redovisningsplikten för den som föreslås bli utnämnd och den som utnämns till en tjänst begränsas till de tjänster som nämns i 26 § statstjänstemannalagen. Det finns ca 130 sådana tjänster.

Utnämningsgrunderna i 86 § regeringsformen anger ramen för skyldigheten att redovisa bindningar. Utnämningsprövningen skall även framledes bygga bara på stadgade utnämningsgrunder. Utnämningsprövningen skall kunna göras utan att kännedomen om eventuella bindningar inverkar på jämförelsen mellan de olika sökandenas meriter. Av denna anledning föreslås att bindningarna bör utredas först sedan den övriga utnämningsprövningen företagits. Av detta följer att man kan fordra att bara den sökande som enligt utnämningsgrunderna är den mest meriterade och föreslås bli utnämnd redovisar sina bindningar. På detta sätt uppnås också ett så stort integritetsskydd som möjligt, genom att personer som sökt eller anmält sig till en tjänst och inte föreslås bli utnämnda inte i onödan behöver redovisa sina bindningar.

Även från myndigheten sida är det motiverat att redovisningsplikten skall gälla en så snäv krets som möjligt, för att problemen i anslutning till datasekretessen skall kunna undanröjas eller minimeras. I praktiken kan den person som föreslås bli utnämnd av grundad anledning bytas ut före utnämningen. I dessa situationer måste redovisning

eventuellt begäras av flera personer.

Det är motiverat att skyldigheten att redovisa bindningar ligger så nära ministrarnas skyldighet som möjligt. Å andra sidan måste man beakta att de högsta tjänstemännens tjänsteåligganden i första hand består av uppgifter som hör till det ministeriums eller ämbetsverks förvaltningsområde som de representerar. Ministrarnas uppgifter täcker därmed en vidare sektor, dvs. alla ärenden som föreläggs statsrådet. Därför är det inte nödvändigt att redovisningsplikten för de personer som föreslås bli utnämnda till de högsta tjänsterna är lika omfattande som för ministrarna.

Omfattningen av redovisningsplikten för dem som utnämns till de högsta tjänsterna kan bestämmas på det sätt som är ändamålsenligt med tanke på de uppgifter som hör till tjänsten i fråga. Det viktiga är att redovisningsplikten omfattar de omständigheter som enligt en objektiv bedömning kan väcka misstankar hos en utomstående om att opartiskheten äventyras med tanke på tjänsteåliggandena.

För att den person som föreslås bli utnämnd skall kunna redovisa endast de omständigheter som kan påverka hans förutsättningar att sköta sina tjänsteåligganden, skall de uppgifter som hör till tjänsten bestämmas på förhand. Det är också nödvändigt att utreda de med tanke på uppgiften viktigaste intressegrupperna. Att utreda dem och informera den redovisningskyldige ankommer på myndigheten. Då kommer redovisningsplikten att omfatta endast de väsentliga bindningarna som kan inverka på skötseln av tjänsteåliggandena.

Redan nu tillämpas på de tjänstemän som utnämns till de högsta tjänsterna inom statsförvaltningen vad som i 18 § statstjänstemannalagen bestäms om att söka bisysslotillstånd och anmäla bisyssla. Bisysslotillstånd kan förvägras eller förbud meddelas mot en sådan bisyssla som fordrar anmälan, t.ex. om bisysslan inverkar menligt på tjänsteutövningen eller om tjänstemannen på grund av bisysslan blir jävig i sina uppgifter. Trots att 18 § statstjänstemannalagen, som gäller bisysslotillstånd och skyldighet att anmäla bisyssla, i tillräcklig mån tryggar kravet på att tjänstemannen skall vara tillförlitlig i sin verksamhet under anställningstiden, bör även dessa uppgifter redovisas jämsides med andra bindningar redan före utnämningen.

Av betydelse för tjänstemannens verksamhet kan även sådana förtroendeuppdrag vara som inte är bisysslor som avses i 18 § statstjänstemannalagen. Det är bl.a. fråga om förtroendeuppdrag hos kommunerna och andra offentliga samfund samt sådana förtroendeuppdrag och förvaltningsuppgifter hos företag och samfund som inte kan betraktas som bisysslor.

Ekonomiska bindningar som skall redovisas är i första hand de bindningar som nämns i 36 c § regeringsformen. Sådant som skall redovisas är således näringsverksamhet, ägande i företag samt annan betydande förmögenhet. De uppgifter om förmögenhet som borde uppges är betydande ägande i inhemska och internationella företag samt betydande ekonomiska ansvar. Det är inte ändamålsenligt att på allmän nivå bestämma entydigt när det är fråga om betydande ägande eller betydande ekonomiskt ansvar. Hur saken avgörs beror på de omständigheter som framgår av varje enskilt fall och även tjänsteåliggandenas innehåll har en väsentlig inverkan på lösningen.

I fråga om redovisningen av bostäder som tjänstemännen äger föreslås samma förfarande som för ministrarna. Tjänstemännen skall således inte behöva anmäla en bostad som är att betrakta som sedvanlig. De som utnämns till de högsta tjänsterna bör dock redovisa bostäder som de äger och som ger dem inkomster, eftersom situationen kan betraktas som näringsverksamhet eller annan särskild förmögenhet (GrUB 13/1994 rd, s. 2).

I den föreslagna bestämmelsen ingår inte skyldighet att redovisa andra bindningar som kan vara av betydelse vid bedömningen av personens verksamhet i sitt uppdrag. Trots att ministrarna skall redovisa även sådana omständigheter, framkommer tjänstemännens bindningar enligt regeringens åsikt tillräckligt av ovan nämnda omständigheter, som redovisas på grundval av uppgiftsbeskrivningen. Av denna anledning skall redovisningsplikten inte omfatta t.ex. familjemedlemmarnas bindningar, trots att ministrarna i vissa fall kan vara skyldiga att redovisa även dem.

Att redovisning skall ges före en utnämning förespråkas av behovet av att i förväg hindra sådana utnämningar som leder till att tjänstemannen inte i praktiken kan sköta sina uppgifter utan att medborgarnas förtroende för skötseln av tjänsten äventyras. Det är även möjligt att en tjänsteman måste sägas

upp med stöd av 26 § statstjänstemannalagen, om förtroendet för hans verksamhet som tjänsteman på grund av en bindning äventyras så mycket att det räcker som grund för uppsägning.

För att förfarandet skall vara så enkelt och klart som möjligt är avsikten att för lämnandet av uppgifter utarbeta en blankett av samma typ som den som är avsedd för ministernas redovisningar.

Innehållet i de bindningar som skall redovisas och tyngdpunkten därvid kan variera beroende på de uppgifter som hör till den tjänst som skall besättas. Redovisningsplikten gäller inte sådana bindningar som objektivt sett inte har något samband med tjänstens uppgiftsområde. För att den person som föreslås bli utnämnd skall ha möjlighet att tillräckligt noggrant ange sina betydande bindningar, är meningen att det till först på blanketten skall finnas en beskrivning som myndigheten uppgjort åtminstone av de uppgifter som hör till tjänsten och den växelverkan som skötseln av tjänsten förutsätter. Den som föreslagits bli utnämnd lämnar redovisning på basis av denna beskrivning.

Avsikten är att det på blanketten också skall finnas en punkt, där den som föreslås bli utnämnd förbinder sig till att vid behov avstå från en sådan bindning som kan äventyra hans opartiskhet. Syftet med denna förbindelse skall vara att hindra att man låter bli att utnämna en person i en situation då han är beredd att avstå från sådana bindningar som skulle hindra honom att sköta den tjänst som skall besättas.

Redovisningen lämnas till den som bereder utnämningsbeslutet, dvs. i praktiken till den tjänsteman som föredrar ärendet i statsrådet.

Enligt 2 mom. skall redovisningsplikten också tillämpas på en person som med stöd av 9 § 1 mom. statstjänstemannalagen föreslås bli utnämnd till ett tjänsteförhållande för viss tid för att sköta de uppgifter som hör till en tjänst som avses i 1 mom. Ett sådant tjänsteförhållande kan i praktiken vara i flera år, om det t.ex. är fråga om ett vikariat. Eftersom det med tanke på redovisningsplikten inte finns någon skillnad mellan att bli utnämnd till en tjänst och till ett tjänsteförhållande för viss tid, är det motiverat att utsträcka redovisningsplikten även till personer som föreslås bli utnämnda till ett tjänsteförhållande för viss tid.

I 3 mom. föreslås att en tjänsteman som utnämnts till en tjänst eller ett tjänsteförhål-

lande som avses i 1 och 2 mom. skall redovisa eventuella ändringar som inträffar i bindningarna. Dessutom föreslås att de tjänstemän som avses i paragrafen skall vara skyldiga att även annars ge motsvarande redovisning på myndighetens begäran.

För att redovisningsplikten skall uppfylla de krav som ställs på den, bör uppgifterna vara aktuella. Därför bör en ny redovisning lämnas med jämna mellanrum efter utnämningen till en tjänst eller så bör tjänstemännen vara skyldiga att anmäla förändringar som inträffat i deras bindningar. Syftet med redovisningsplikten uppnås emellertid redan genom att tjänstemännen föreläggs skyldighet att komplettera uppgifterna när de ändras.

I praktiken kan de förekomma tillfällen, där det är motiverat att granska om en redovisning som tidigare lämnats till myndigheten håller streck. Av denna anledning skall en tjänsteman också lämna en sådan redovisning som avses i 1 mom. när myndigheten särskilt begär det.

I 4 mom. bestäms om skyldighet att hemlighålla uppgifter om den ekonomiska ställningen.

Tjänsteansökningshandlingar är offentliga enligt lagen om allmänna handlingars offentlighet (83/1951). Detta betyder ansökningar och anmälningar som sänts till en myndighet samt bilagor till dessa.

För föredragningen av en utnämning inför statsrådet och republikens president utarbetas en utnämningspromemoria. Syftet med promemorian är att ge den utnämmande myndigheten nödvändiga och tillräckliga uppgifter om sökandenas meriter som underlag för avgörandet. I promemorian jämförs sökandenas meriter utgående från allmänna utnämningsgrunder, behörighetsvillkoren och de övriga krav som ställs av de uppgifter som hör till tjänsten, genom granskning av sökandenas utbildning, arbets- och annan erfarenhet samt övriga meriter.

De bindningar som redovisats av den person som föreslagits bli utnämnd är en sådan omständighet av betydelse för utnämningen att den utnämmande myndigheten bör känna till saken innan beslutet om utnämning fattas. De redovisade bindningarna kan antingen antecknas i utnämningspromemorian eller så kan de ingå i en särskild bilaga till promemorian. Inget offentligt intresse fordrar att uppgifterna om den ekonomiska ställningen offentliggörs, utan det räcker med att

den utnämmande myndigheten känner till dem.

Som bäst bereds en reform av den lagstiftning som gäller offentligheten i myndigheternas verksamhet. Den gällande lagstiftningen förutsätter en specialbestämmelse för att uppgifter om den ekonomiska ställningen skall hemlighållas. På grundval av den nya offentlighetslagstiftningens innehåll kommer man senare att avgöra om hemlighållande förutsätter en specialbestämmelse i stats-tjänstemannalagen även efter att den nya lagstiftningen trätt i kraft.

Uppgifterna om bisysslor och förtroendeuppdrag skall vara offentliga, vilket redan nu gäller bisysslor som tjänstemännen anmält och de bisysslotillstånd som de begärt.

I 5 mom. sägs att närmare bestämmelser om lämnandet av redovisning meddelas genom förordning. Avsikten är att förordningen åtminstone skall innehålla bestämmelser om vem som tar emot redovisningen och på vilket sätt redovisningen skall lämnas.

8 b §. I 1 mom. föreslås att det före utnämningen kan utredas om en person som sökt eller anmält sig till en tjänst har förutsättningar att sköta tjänsten med hänsyn till hälsan. En motsvarande bestämmelse som gäller tjänstemän ingår i 19 § 1 mom.

Arbetsförmågan kan räknas som en delfaktor i den förmåga som ingår i regeringsformens utnämningssgrunder. Arbetsförmågan är därför väsentlig med tanke på skötseln av de uppgifter som hör till en ledigförklarad tjänst, och utgående från den är det möjligt att förutsäga hur personen kommer att klara av sina uppgifter i framtiden. Av denna anledning bör den utnämmande myndigheten enligt behov ha möjlighet att försäkra sig om den sökandes arbetsförmåga före utnämningen. Behovet av att begära utredning prövas särskilt i varje utnämningssituation. Det föreslås att kostnaderna för detta skall betalas av statsmedel på det sätt som bestäms i 19 § 2 mom.

2 mom. gäller på motsvarande sätt utnämning till ett tjänsteförhållande för viss tid. Det kan också vara nödvändigt att begära utredning före utnämningen till ett tjänsteförhållande för viss tid. Förslaget gäller också dessa situationer.

35 §. Det föreslås att bestämmelsen ändras

så att myndigheten av grundad avledning kan besluta att en tjänsteman som uppnått avgångsåldern får kvarstå i sin tjänst högst två år. Initiativet tas av myndigheten, eftersom behovet skall utgå från ämbetsverkets verksamhet och uppgifter. En tjänsteman kan således arbeta till högst 67 års ålder.

Dessutom föreslås att paragrafen ändras så att om en tjänsteman som är utnämnd till ett tjänsteförhållande för viss tid uppnår avgångsåldern under den mandatperiod som bestäms för honom i lag eller förordning, kan myndigheten med tjänstemannens samtycke förlänga tjänsteförhållandet till mandatperiodens utgång, dock med högst två år. Bestämmelsen kan tillämpas t.ex. på kansler för universitet.

Avsikten är att bestämmelsen skall tillämpas endast i undantagsfall. Myndigheten kan besluta att en tjänsteman får kvarstå i sin uppgift, om det att tjänsteförhållandet upphör på grund av uppnådd avgångsålder skulle medföra avsevärda olägenheter för en korrekt skötsel av uppgifterna.

45 §. På domare tillämpas enligt 35 § 1 mom. 67 års avgångsålder i stället för den allmänna avgångsåldern 65 år. Av denna anledning, och eftersom det är inte lämpligt att låta en administrativ myndighet från fall till fall avgöra om en domares tjänsteförhållande skall förlängas, föreslås att bestämmelsen i förslaget till 35 § 3 mom. om att en tjänstemans anställningsförhållande kan förlängas med högst två år efter avgångsåldern inte skall tillämpas på domare.

52—54 § och 57 §. Det föreslås att bestämmelserna ändras så att i dem hänvisas till förvaltningsprocesslagen (586/1996).

66 §. Om den myndighet som fattar beslut om att en tjänsteman kan kvarstå i samma tjänst eller uppgift efter uppnådd avgångsålder på det sätt som avses i 35 § bestäms genom förordning.

2. Närmare stadganden

Med stöd av de föreslagna 8 a § och 66 § 3 mom. samt lagens ikraftträdelsestadgande skall genom förordning bestämmas åtminstone hur bindningar skall anmälas och vem som tar emot anmälan samt vilken myndighet som beslutar huruvida en tjänsteman kan fortsätta i samma tjänst eller uppgift efter avgångsåldern.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt sedan den har antagits och blivit stadfäst.

De som har utnämnts till tjänster som nämns i 26 § statstjänstemannalagen eller

motsvarande tjänsteförhållanden för viss tid före lagen trätt i kraft skall vara skyldiga att redovisa sådana bindningar som avses i denna lag inom sex månader efter ikraftträdandet.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av statstjänstemannalagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i statstjänstemannalagen av den 19 augusti 1994 (750/1994) 35 § 3 mom., 52 § 2 mom., 53 § 1 mom., 54 §, 57 § 1 mom. och 66 § 3 mom. samt
fogas till lagen nya 8 a och 8 b §, till 35 § ett nytt 4 mom. och till 45 § ett nytt 3 mom. som följer:

8 a §

En person som föreslås bli utnämnd till en tjänst som nämns i 26 § i skall före utnämningen lämna en redogörelse för sina bisysslor enligt 18 §, andra förtroendeuppdrag, sin näringsverksamhet, sitt ägande i företag och annan betydande förmögenhet som kan påverka hans förutsättningar att sköta de uppgifter som hör till den tjänst som skall besättas.

Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas också när en person med stöd av 9 § 1 mom. utnämns till att sköta de uppgifter som hör till en tjänst som avses i 1 mom.

De tjänstemän som har blivit utnämnda till tjänster och uppgifter som avses i 1 och 2 mom. skall utan dröjsmål anmäla ändringar i de uppgifter som nämns i 1 mom. samt även annars lämna motsvarande redogörelse när den behöriga myndigheten begär en sådan.

Uppgifter om en persons ekonomiska ställning som givits en myndighet skall hemlighållas.

Närmare bestämmelser om lämnandet av redogörelsen meddelas genom förordning.

8 b §

En person som har sökt eller anmält sig till en tjänst är skyldig att på begäran av myndigheten lämna denna upplysningar om sina förutsättningar att sköta tjänsten med hänsyn till hälsan. Personen kan också åläggas att genomgå kontroll eller undersökning av hälso tillståndet, om detta är nödvändigt för bedömningen av hans förutsättningar att sköta sina uppgifter. Om betalning av kostnaderna för detta gäller vad som bestäms i 19 § 2 mom.

Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas också när en person med stöd av 9 § 1 mom. utnämns till ett tjänsteförhållande för viss tid.

35 §

En tjänstemans tjänsteförhållande upphör utan uppsägning eller annan åtgärd vars syfte är att tjänsteförhållandet skall upphöra vid utgången av den månad under vilken han uppnår avgångsåldern. Myndigheten kan dock av grundad anledning besluta att tjänstemannen med sitt samtycke får kvarstå i samma tjänst en bestämd tid efter avgångsåldern, dock högst två år. Härvid upphör tjänsteförhållandet utan uppsägning när tiden har gått ut. Beslut om en tjänstemans rätt att kvarstå i tjänsten skall fattas innan tjänstemannen uppnår avgångsåldern.

Myndigheten kan besluta att en tjänsteman som utnämns till ett tjänsteförhållande för viss tid och som uppnår avgångsåldern under den mandatperiod som bestäms för honom i lag eller förordning med sitt samtycke får kvarstå i sin uppgift till mandatperiodens utgång, dock högst två år. Härvid upphör tjänsteförhållandet utan uppsägning när tiden har gått ut.

45 §

Med avvikelse från vad som bestäms i 35 § 3 mom. kan en domare inte kvarstå i en domartjänst efter avgångsåldern.

52 §

I myndighetens beslut på rättelsyrkande får ändring sökas så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

53 §

Ändring i statsrådets beslut genom vilket statsrådets allmänna sammanträde har sagt

upp en tjänsteman, upplöst ett tjänsteförhållande eller avstängt en tjänsteman från tjänsteutövning får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

54 §

Ändring i tjänstemannanämndens beslut i ett ärende som avses i 53 och 56 § får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen. Också den myndighet i vars beslut rättelse har sökts hos tjänstemannanämnden får söka ändring.

57 §

I ett beslut angående tjänstemans bisyssla som en myndighet fattat med stöd av 18 § får ändring sökas så som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

66 §

Om den myndighet som ger en tjänsteman en varning, permitterar eller säger upp en tjänsteman, upplöser ett tjänsteförhållande, avstänger en tjänsteman från tjänsteutövning eller med stöd av 20 eller 21 § överför en tjänsteman eller med stöd av 35 § beslutar att en tjänsteman skall kvarstå i samma tjänst eller uppgift efter avgångsåldern bestäms genom förordning.

Denna lag träder i kraft den

Tjänstemän som innan denna lag trätt i kraft har utnämnts till tjänster som avses i 26 § statstjänstemannalagen eller motsvarande tjänsteförhållanden för viss tid skall lämna den redogörelse som avses i 8 a § i denna lag inom sex månader efter lagens ikraftträdande till den myndighet som bestäms närmare genom förordning.

Helsingfors den 29 november 1996

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Arja Alho

Lag

om ändring av statstjänstemannalagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i statstjänstemannalagen av den 19 augusti 1994 (750/1994) 35 § 3 mom., 52 § 2 mom., 53 § 1 mom., 54 §, 57 § 1 mom. och 66 § 3 mom. samt

fogas till lagen nya 8 a och 8 b §, till 35 § ett nytt 4 mom. och till 45 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 a §

En person som föreslås bli utnämnd till en tjänst som nämns i 26 § skall före utnämningen lämna en redogörelse för sina bissysslor enligt 18 §, andra förtroendeuppdrag, sin näringsverksamhet, sitt ägande i företag och annan betydande förmögenhet som kan påverka hans förutsättningar att sköta de uppgifter som hör till den tjänst som skall besättas.

Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas också när en person med stöd av 9 § 1 mom. utnämns till att sköta de uppgifter som hör till en tjänst som avses i 1 mom.

De tjänstemän som har blivit utnämnda till tjänster och uppgifter som avses i 1 och 2 mom. skall utan dröjsmål anmäla ändringar i de uppgifter som nämns i 1 mom. samt även annars lämna motsvarande redogörelse när den behöriga myndigheten begär en sådan.

Uppgifter om en persons ekonomiska ställning som givits en myndighet skall hemlig hållas.

Närmare bestämmelser om lämnandet av redogörelsen meddelas genom förordning.

8 b §

En person som har sökt eller anmält sig till en tjänst är skyldig att på begäran av myndigheten lämna denna upplysningar om sina förutsättningar att sköta tjänsten med hänsyn till hälsan. Personen kan också åläggas att genomgå kontroll eller undersökning av hälsotillståndet, om detta är nödvändigt för bedömningen av hans förutsättningar att sköta sina uppgifter. Om betalning av kostnaderna för detta gäller vad som bestäms i 19 § 2 mom.

Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas också när en person med stöd av 9 § 1 mom. utnämns till ett tjänsteförhållande för viss tid.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

35 §

En tjänstemans tjänsteförhållande upphör utan uppsägning eller annan åtgärd vars syfte är att tjänsteförhållandet skall upphöra vid utgången av den månad under vilken han uppnår avgångsåldern.

En tjänstemans tjänsteförhållande upphör utan uppsägning eller annan åtgärd vars syfte är att tjänsteförhållandet skall upphöra vid utgången av den månad under vilken han uppnår avgångsåldern. Myndigheten kan dock av grundad anledning besluta att tjänstemannen med sitt samtycke får kvarstå i samma tjänst en bestämd tid efter avgångsåldern, dock högst två år. Härvid upphör tjänsteförhållandet utan uppsägning när tiden har gått ut. Beslut om en tjänstemans rätt att kvarstå i tjänsten skall fattas innan tjänstemannen uppnår avgångsåldern.

Myndigheten kan besluta att en tjänsteman som utnämnts till ett tjänsteförhållande för viss tid och som uppnår avgångsåldern under den mandatperiod som bestäms för honom i lag eller förordning med sitt samtycke får kvarstå i sin uppgift till mandatperiodens utgång, dock högst två år. Härvid upphör tjänsteförhållandet utan uppsägning när tiden har gått ut.

45 §

45 §

Med avvikelse från vad som bestäms i 35 § 3 mom. kan en domare inte kvarstå i en domartjänst efter avgångsåldern.

52 §

I myndighetens beslut på rättelsyrkande får ändring sökas så som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

I myndighetens beslut på rättelsyrkande får ändring sökas så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/96).

53 §

Ändring i statsrådets beslut genom vilket statsrådets allmänna sammanträde har sagt upp en tjänsteman, upplöst ett tjänsteförhållande eller avstängt en tjänsteman från tjänsteutövning får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen så som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden.

53 §

Ändring i statsrådets beslut genom vilket statsrådets allmänna sammanträde har sagt upp en tjänsteman, upplöst ett tjänsteförhållande eller avstängt en tjänsteman från tjänsteutövning får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

Gällande lydelse

54 §

Ändring i tjänstemannanämndens beslut i ett ärende som avses i 53 och 56 § får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen så som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden. Också den myndighet i vars beslut rättelse har sökts hos tjänstemannanämnden får söka ändring.

57 §

I ett beslut angående tjänstemans bisyssla som en myndighet fattat med stöd av 18 § får ändring sökas så som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden.

Föreslagen lydelse

54 §

Ändring i tjänstemannanämndens beslut i ett ärende som avses i 53 och 56 § får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen så som *bestäms i förvaltningsprocesslagen*. Också den myndighet i vars beslut rättelse har sökts hos tjänstemannanämnden får söka ändring.

57 §

I ett beslut angående tjänstemans bisyssla som en myndighet fattat med stöd av 18 § får ändring sökas så som *bestäms i förvaltningsprocesslagen*.

66 §

Om den myndighet som ger en tjänsteman en varning, permitterar eller säger upp en tjänsteman, upplöser ett tjänsteförhållande, avstänger en tjänsteman från tjänsteutövning eller med stöd av 20 eller 21 § överför en tjänsteman stadgas genom förordning.

Om den myndighet som ger en tjänsteman en varning, permitterar eller säger upp en tjänsteman, upplöser ett tjänsteförhållande, avstänger en tjänsteman från tjänsteutövning eller med stöd av 20 eller 21 § överför en tjänsteman *eller med stöd av 35 § beslutar att en tjänsteman skall kvarstå i samma tjänst eller uppgift efter avgångsåldern bestäms genom förordning*.

Denna lag träder i kraft den

Tjänstemän som innan denna lag trätt i kraft har utnämnts till tjänster som avses i 26 § statstjänstemannalagen eller motsvarande tjänsteförhållanden för viss tid skall lämna den redogörelse som avses i 8 a § i denna lag inom sex månader efter lagens ikraftträdande till den myndighet som bestäms närmare genom förordning.

